

det, for at Forligsmægleren selv skal kunne danne sig en Mening om, hvorvidt der er Anledning til at arbejde paa Forlig eller ikke, komme an paa, om et eller andet faktisk Bevis er tilstede eller ikke, og er det da ikke naturligt, at Forligsmægleren har Ret til at sige til den Part, som mangler Beviset: Gaa nu hjem og se, om Du har dette Bevis, saa forfattede vi Mæglingen, naar det er kommet tilstede? For den samvittighedsfulde Mægler, der virkelig ønsker at bringe Parterne til Forlig, forekommer det mig, at maatte være et overmaade vigtigt Punkt at vide nogenlunde Besked om, hvorledes Sagen vil komme til at staa imellem Parterne; thi deraf afhænger, hvilke Forslag han finder Anledning til at gjøre Parterne med Hensyn til Forlig. Ogsaa i flere andre Tilfælde vil det efter min Mening være aldeles urimeligt at afsløre Forligsmægleren Ret til at udsætte Sagen. Han kan jo f. Ex. vide, hvad der saa tidt kan ske i vort Klima, at den Indklagede er paa Veien til Forligskommissionen, og at det kun er Snefog eller andre tilfældige Begivenheder, som forhindrer ham fra at møde, eller at det maa være et aldeles pludseligt Sygdomstilfælde, hvorom der ikke kan sendes Bud, der har forhindret ham i at møde. At Forligsmægleren da paa Grund af Sagsøgerens Naastand skulde opføre sig med Forligsmæglingen, forekommer mig dog at være aldeles urimeligt. Jeg synes, at hvis det i det Hele taget, som jeg bestandig antager, har noget at betyde med denne Mægling, bør dog Mægleren have den Frihed at kunne give den Indklagede Leilighed til at nyde godt af Mæglingen og altsaa give ham Leilighed til at komme tilstede, naar Villien til at komme tilstede er Forligsmægleren bekendt. Jeg ser, som sagt, ikke anden Grund til at afslutte denne Ret for Forligsmægleren end den, som jeg før omtalte, Hastværket med endelig at faae begyndt paa Processen saa snart som muligt, men det er for mig ikke nogen som helst Grund til at kunne gaa ind paa dette Forslag, og denne Paragraf skal jeg derfor meget tilraade bliver udstemt.

Ordføreren (Drenbøll): Jeg skal tillade mig at følge den ærede Ordfører for Mindretallet i den samme Orden, hvori han omtalte de stillede Ændringsforslag, og altsaa foreløbig forbigaa det, som han nu sidst omtalte, nemlig Ændringsforslaget til § 5. Den ærede Taler udtrede sig over, hvorfor egentlig det Forslag, som indeholdes i § 6, var kommet frem i det foreliggende Lovforslag, idet det forekom ham, at det

ikke stod i nogen naturlig Forbindelse med de øvrige Bestemmelser. Han mente, at Anledningen til Forslaget var vist egentlig kun et Ønske hos Sagsførerne, eller at det maatte være et Nødvendighedsforslag, fordi Sagsførerne nu vare slaaede ned hist og her i saa store Flokke, saa at man maatte give dem noget Mere at bestille. Denne Bemærkning maa det jo imidlertid nærmest tilkomme den høitærede Justitsminister at besvare; jeg har ikke opfattet det saaledes. Jeg og Fler-tallet med mig have opfattet Anledningen til Forslaget Fremkomst paa den Maade, som vi have tilladt os udsærlig at udville i Betænkningen, og jeg skal ikke gjentage de Grunde, som vi der have nævnt, saameget mere som den ærede Taler i Grunden ikke har indladt sig paa en eneste af dem. Han har kun fremsørt nogle almindelige Betragtninger, blandt hvilke jeg ikke skal negte, at flere have forbauset mig i allerhøjeste Grad. Idet han udtalte sig om Forslaget i det Hele, brugte han det Udtryk om det, at man derved vilde faae en Skygge over Forligsmæglingen og arbejde i en Retning, som var stik modsat den, han ønskede, at der skulde arbeides i, og han stak der en Sætning ud, — ja, om Forladelse, at jeg brugte det Udtryk, men det var ganske betegnende — om, hvor vigtigt det var, at Arbeidsgiver og Arbejdere kunde forliges og forenes istedetfor at føre Proces. Jeg maa dog for de Herrer Rets-Turisters Skyld oplyse om, at Sager mellem Arbeidsgivere og Arbejdere henhøre under Politiretten og Forligsmæglingen, altsaa under Politidommeren og ikke under Forligskommissionen, saa det Exempel, hvor snu det end kunde være valgt, rammer aldeles ikke. Den ærede Taler yttrede, at den høitærede Justitsminister og selvfølgelig, sagde han, ogsaa jeg havde særlig Sympathi for Sagsøgeren, for Klageren til Forligskommissionen. Det glædede mig paa en Maade, saa ubesjættat denne Yttring end var, idet nemlig han selv med det Samme med æstfærdig Mænskhed udtalte, at han altid havde Sympathi for den Sagsøgte, for den Indklagede. Han kom med den i en Lovgivers Mund høist mærkværdige Yttring, at Sagsøgeren havde altid Ret; det var hans Overbevisning, at den, der anlagde Proces, den, der søgte en Anden, havde altid Ret, og navnlig, naar han forlangte det, der tilkom ham. Det er, oprigtig talt, den mærkeligste Udtalelse, jeg nogeninde har hørt, at det er Ret at forlange, hvad der tilkommer En. Altsaa, naar en Mand har 1,000 Rbl. til gode hos en anden Mand, som det maatte være hans Betsfærd om at gjøre at faae, fordi han skal betale